

HET GOUDEN
PLUIMPJE VAN DE
LEPELAAR

Dit is een geregistreerd kinderboek
geïllustreerd en geschreven door
PetraLouise Muris.

BLADZIJ

HOOFDSTUK

3	1 De heks en de lepelaar.
6	2 Het groene trommeltje.
9	3 De toverkoekoek.
13	4 De vrolijke soepkot.
17	5 De verkleurde pluim.
21	6 In de kerker.
25	7 Het onderzoek van de Koning.
28	8 De koekoek en de lepelaar.
32	9 Jonas krijgt toverkracht.

HOOFDSTUK 1 DE HEKS EN DE LEPELAAR

Er was eens een arme heks die een prachtige lepelaar als huisdier had. Zij voelde zich erg gelukkig met haar vogel.

De heks zorgde goed voor hem en behandelde hem als haar zoon.

Zij had zelfs een vijvertje aangelegd, waarin hij mocht waden.

Hij werd gevoed en vertroeteld, zodat hij op een zonnige dag, haar een bijzonder cadeau gaf.

In de stralende ochtendzon liet hij zijn prachtige verenpak zien.

Tussen zijn wat gelige veren droeg hij enkele gouden pluimpjes.

De heks wist niet wat haar overkwam, zij zou nooit meer een arme vrouw zijn.

De mooie lepelaar liet haar eens per jaar een gouden pluimpje plukken.

Tot die tijd af had zij geen honger en kwam zij niets tekort, maar dat bleef niet zo.

‘Ik voel mij een ietsje pietsje alleen,’ zegt de lepelaar als hij voor de zoveelste keer een pluimpje laat plukken.

‘Arme jongen,’ antwoordt de heks: ‘dat kan ik me goed indenken. Jij hebt alleen mij.’

‘Ik wil graag eens op reis om andere lepelaars te ontmoeten. Er zullen toch wel lepelaars bestaan die er net zoals ik uitzien?’

‘Op je gouden pluimen na, komen zij heus wel voor,’ zegt de heks.

‘Vindt u het dan goed dat ik morgen vertrek?’

‘Natuurlijk lieve schat, ik zal jou wel erg gaan missen.’

Als de zon nauwelijks op is, strijkt de lepelaar zijn veren glad en neemt afscheid van zijn bazinnetje. De heks pinkt haar tranen weg als haar lepelaar in de verte verdwijnt.

Zuchtend gaat zij naar binnen.

Zij kijkt in haar groene koektrommeltje naar de drie gouden pluimpjes die zij gespaard heeft.

Het deksel legt zij er weer op, zij hoopt dat zij de veertjes niet gauw nodig heeft.

In de hoek van haar kamertje hangt een koekoeksklok. Het is een betoverde koekoeksklok. Het getik van de klok lijkt harder te klinken dan anders.

Opeens komt het koekoekje uit de klok, het deurtje slaat met veel kabaal tegen de zijkant van de klok.

De heks schrikt ervan.

‘Koekoek, koekoek er komt vervelend bezoek!’

Het deurtje gaat dicht en de koekoek zit weer in de klok.

‘Bezoek? Nu al? Het is nog zo vroeg.’

Er staat opeens iemand binnen.

‘Opdracht van de koning,’ zegt een soldaat: ‘alle heksen worden gevangen gezet!’

‘Gevangen? Waarom? Ik heb niemand lastig gevallen. Wat heb ik gedaan?’

‘Zo te zien staan hier allemaal kruiden, ik zie ook potten met een onbekende inhoud,’ pruttelt de soldaat terwijl hij alle potten inspecteert.

De heks protesteert: ‘dat is mijn eten voor morgen, daar bewaar ik alles in en die kruiden zijn gezond!’

'Misschien lieg jij wel. Dit zijn vast toverkruiden en ik zie mensenvlees in jouw potten.'

'Nee, nee, nee,' gilt zij.

Maar veel helpen doet dat niet. De soldaten binden de arme heks vast, zij wordt in een kar geladen en afgevoerd.

Haar huisje steken zij in brand, want heksenhuisjes moeten verbrand worden.

De soldaten wachten totdat al het huisraad zwart geblakerd is en rijden dan weg.

Hun paarden galopperen door het bos en de boomstammenkar hobbelt erachteraan.

De heks is zenuwachtig, zij ontdekt dat zij niet de enige is, onderweg worden nog meer vrouwen meegenomen. 'Wij zijn geen heksen!' roepen zij.

Maar dat helpt niets. Als zij bij het kasteel van de koning zijn aangekomen, worden zij in een donkere kerker gesmeten.

In de kerker praten de vrouwen met elkaar.

Zij zijn verbaasd als de heks zegt dat zij wel degelijk een heks is maar niet zo goed toveren kan.

haar praten.

Zij vertelt hen, dat zij met haar kruiden mensen kan genezen en dat zij alleen in de natuur gelooft. Zij vertelt over haar lepelaar en dat zij hem zo mist en over haar bijzondere betoverde Koekoeksklok.

De vrouwen geloven haar niet en denken dat zij gek is. Zij willen niet meer met

HOOFDSTUK 2 HET GROENE TROMMELTJE.

Er loopt een jongetje door het bos.

Hij zoekt in de smeulende resten naar spullen die hij nog gebruiken kan of om te verkopen.

Op zijn rug draagt hij een jute zak met potten en borden en ander serviesgoed.

Zijn zak is nog lang niet vol, maar nu al behoorlijk zwaar.

Opeens ziet hij wat glimmen tussen verkoalde stukken hout.

Het is het houten glimmend gelakte koekoekje uit de koekoeksklok.

Hij wil het net oprapen als het koekoekje roept:

‘koekoek, zoek jij nou maar, zoek jij naar maar,
de veren van de lepelaar.

Het is hier wel een rommeltje.

Je vindt ze in het trommeltje.’

De jongen kijkt verschrikt naar het houten vogeltje.

Waarop het vogeltje weer roept:

koekoek, pak mij, pak mij, pak mij, pak.

Stop mij gauw in je jute zak.

Het jongetje kijkt schuchter om zich heen, want iemand kan het vogeltje gehoord hebben.

Niemand mag spullen van heksen meenemen, daar staat een zware straf op.

Er kijkt niemand, er is niemand in de buurt.

Vlug stopt hij het vogeltje in zijn jute zak.

Nog steeds bang dat iemand hem zal betrappen, graait hij tussen de verbrande resten.

Hij is nu doelgericht bezig het trommeltje te zoeken.

Eindelijk ziet hij een blik en veegt hem schoon met spug en zijn jasje.

Het blijkt een groen koekblik met sierlijke kleine bloempjes te zijn.
 'Misschien zit hier niks in, ik hoor niks rammelen,' denkt hij als hij wild met het blik schudt.
 Het deksel krijgt hij er zo één, twee, drie niet af. Hij zoekt nu tussen de rommel naar een mes of een schaar.
 Als hij die gevonden heeft stopt hij het samen met het trommeltje in zijn jute zak.
 Zo snel als zijn voeten hem kunnen dragen, rent hij naar huis.

'Moeder, moeder, kijk wat ik gevonden heb!'
 Uit de zak haalt hij eerst het trommeltje tevoorschijn en legt die in de handen van zijn moeder.
 Zijn moeder kijkt verbaasd naar het vieze trommeltje. Zo op het oog lijkt het een gewoon koekblik.
 Haar zoon pakt het mes en ligt daarmee het deksel op. De trommel is brandschoon van binnen.
 De gouden pluimen van de lepelaar schitteren alsof het kaarsen zijn die fel branden.
 Het jongetje kijkt ook verbaasd, want dit had hij niet verwacht. Dan haalt hij vlug het houten koekkoekje tevoorschijn en kust hem.
 'Doordat jij mij naar het trommeltje hebt laten zoeken, hebben mijn broertjes en zusjes straks voldoende te eten. Dank je wel.'
 Hij zet het vogeltje voor het raam omdat daar nog een leeg plaatsje is.
 'Maar jongen, waarom praat jij tegen een houten vogel?' Zijn moeder voelt aan zijn hoofd om te voelen of hij ziek is.

Moeder, ziet u die drie gouden veren niet? Daarvan kunnen wij een heleboel kopen!
Zijn moeder haalt een pluimpje uit het trommeltje en bekijkt dat goed.
Opeens begint de vogel weer te praten.

‘Dat daar, dat daar, zijn de pluimen van de lepelaar.
Koekoek, één voor mij en één voor haar.

De ander breng jij gezwind,
naar de kerker mijn kind!’

Moeder loopt naar het raam en pakt het houten vogeltje. Zij bekijkt het van alle kanten.
‘Dit kan toch niet? Dit ding is behekst! We moeten dit ding verbranden!’

‘Nee,’ roept haar zoon: ‘wij hebben niet voor niets een gouden veer gekregen. Eén is voor u en die andere houdt de vogel zelf de laatste is voor de heks die gevangen is genomen!’

De vogel roept weer:

‘jullie moeten een soep gaan maken,
die een ieder goed zal smaken.

We gaan iedereen bedotten,
We doen het in de verbrandde potten.

Eén veer zal nu verkleuren

Let er goed op, dan zal jou niks gebeuren.

En jij zult een smoes moeten verzinnen

Anders kom je de kerker niet binnen.’

‘Die malle vogel brengt ons nog in moeilijkheden. Soep maken? Wat denkt hij wel. We kunnen nauwelijks onszelf voeden! Gooi die veren weg en die vogel ook of nog beter breng alles terug waar jij het gevonden hebt.’ Moeder stampst boos door haar huisje.

HOOFDSTUK 3 DE TOVERKOEKOEK.

‘Het spijt mij vogel, ik moet jou terugbrengen naar de plek waar ik je gevonden heb.’ Verdrietig pakt het jongetje het vogeltje en het trommeltje met de pluimpjes en verstopst die onder zijn jasje.

Het bos is bezaaid met dode takken die luid kraken als hij erop trapt. Hij is bijna bij de plek waar het huisje stond.

‘Koekoek, koekoek!’ klinkt het opeens onder zijn jasje.

‘SST! Stil nou!’

‘Koekoek, koekoek!’ klinkt het weer:

‘ik wil hier onder vandaan.

Ik wil je vertellen, hoe het nu verder moet gaan.’

Het jongetje haalt het vogeltje onder zijn jasje vandaan en vraagt: ‘wat wil je nou precies? Ik begrijp niets van jou.’

‘Je begrijpt nu wel dat ik een betoverde vogel ben.

En dat ik veel toverformules ken.

Ik weet dat jij met mij bent begaan.

En dat jij mij terzijde zult staan.

Ik zal jou dus een heleboel vragen

Ik weet zeker dat jij dan zult slagen.’

‘Maar... ik moet jou wegbrengen van mijn moeder, ik kan toch niet tegen haar jokken!’

De vogel luistert niet, hij gebiedt:

‘vanaf vandaag ben jij een heksenleerling.

Ik leer je nu alvast één klein ding.

Jij zal in je gedachten met mij kunnen fluisteren.
Jij zult altijd naar mij luisteren.
Je eerste opdracht, dat is...
vriend worden van de soldaat, voor de gevangenis.
Leg mij nu op jouw jas bij deze rommel neer,
en kom later dan maar weer.'

Het jongetje rent naar het kasteel van de koning.
De wachters laten hem eerst niet binnen.
Als hij zegt dat hij een boodschap voor de bewaker
van de gevangenis heeft, mag hij alsnog de poort
door.

Op de buitenplaats staat een soldaat voor een
ijzeren hek. Hij kijkt star voor zich uit.

‘Hoi meneer, ik wil ook zo graag bewaker worden.
Hoe moet ik dat doen?’

De soldaat kijkt hem doordringend aan en zegt: ‘zo
komt er natuurlijk niets van. Allereerst moet jij jezelf
baden. Jij stinkt als een everzwijn en je ziet eruit als
een gerookte ham!’

‘Mm, gerookte ham, dat is lekker hè? Maar het
lekkerst is soep. Mijn moeder maakt een
verrukkelijke groentesoep, maar mijn grootmoeder
kookt beter. Zal ik u straks een pot soep brengen?’

‘Zo... hoef jij mij die soep niet te brengen!

Zorg eerst dat je proper en net gekleed komt.

Dan lust ik pas jouw soep.’

‘Tot ziens meneer!’

‘Tot kijk jongen!’

‘Goed zo,’ zegt de koekoekstem in zijn hoofd: ‘kom
meteen terug!’

Het jongetje holt naar de resten van het
heksenhuisje terug. Tussen de verkoelde resten
haalt hij het vogeltje tevoorschijn.

‘Ik moet propere kleding dragen en ik moet een
potje soep, hoe kom ik daaraan?’

‘Koekoek, koekoek

zoek naar het mooie toverboek!’

‘Hoe moet ik nou een mooi boek zoeken? Ligt die
soms hier, tussen de zwartgeblakerde rommel! Die
vind ik nooit!’

'Je hebt het gevonden, kijk uit je dop.
Want jij staat erbovenop.'

'Maar... dat is een kookboek! Wat moet ik
daarmee?'

'Koekoek, je zult een zuchtje moeten slaken.
Want je zult de soep zelf moeten maken.
Maar eerst nog kleddernat
Word jij in een verfrissend bad.
Met mijn houten pluimen
ga ik ondertussen dit huis opruimen.'

'Floep,' midden in het bos staat een badkuip gevuld
met zeepwater. Er staat een stoel naast met
prachtige jongenskleiding.
Ondertussen begint het fornuis vanzelf te branden
en worden de muren van het huisje herbouwd.

Vanuit zijn
bad kijkt het
jongetje met
ontzag naar
de verkoolde
resten die
zichzelf weer
als nieuw
toveren.
Binnen een
mum van tijd
zit hij in een
splinternieuw
heksen -

huisje. 'Allee,' zegt de koekoek: 'nu ik nog.'

Hij rolt om, wordt bijna onzichtbaar en verandert dan
in een heuse levende koekoek.

HOOFDSTUK 4 DE VROLIJKE SOEPPOT.

'Koekoek, koekoek, ben jij al schoon, ben jij al net?
Ik heb vast de soepketel klaargezet.
Ik lees je voor, hoe jij de soep maken moet.
Dan wordt deze soep vanzelf wel goed.

De koekoek neemt plaats op een tafeltje en leest voor uit het kookboek. De jongen luistert goed en doet precies de juiste hoeveelheden groenten en kruiden in de pan. Hij verwondert zich wel, waarom de koekoek van alles tevoorschijn kan toveren, maar geen lekker soepje.

De koekoek vertelt hem dat een lekker soepje een kwestie van smaak is. Koekoeken lusten geen soepjes, dus dat' tevoorschijn toveren wil hij niet.

Het ruikt heerlijk in het huisje. De soep pruttelt in de soepketel.

'Mag ik er straks ook van eten?' vraagt de jongen.

'Koekoek, als alle potten gevuld geraken.

Laat het jou dan lekker smaken.'

Eén voor één springen de potten vanzelf op de tafel. De jongen vult ze allemaal en lepelt dan het restje soep uit de soepketel.

'Koekoek, goed zo, het gaat allemaal naar mijn zin.
Ik gooi er ook een beetje toverstof in.
De gouden pluim komt nu van pas
Jij wist niet dat het voor het toverstof was.
Nee het is geen grapje.
Ik dek ze nu af met een lapje.
Nu moet jij één van deze krengen,
snel naar het kasteel toe brengen.'

De jongen strijkt zijn kleding glad en haalt zijn vingers door zijn haar.
'Zie ik er netjes uit? Welke pot moet ik meenemen?'
De vogel haalt zijn schouders op en zegt:
'koekoek, koekoek, zij zien er allemaal eender uit.
Ga snel op weg kleine guit.
Blijf vriendelijk met de soldaat praten.
Zodat het vrouwtje de kerker mag verlaten'
'Ik hoop dat het lukt, vogel. Ajuus, tot morgen, mijn moeder zit vast op mij te wachten.'

Weer holt de jongen naar het kasteel, hij mag meteen doorlopen.
'Nou, nou,' glimlacht de soldaat als hij de jongen ziet: 'jij ziet er goed uit! Ik bof wel, jij hebt soep meegebracht. Ik heb enorme trek.'
De jongen geeft hem de pot.
'Jij hebt zeker geen lepel meegenomen hè? Nee? Nou dan slobber ik het zo op. Slurp, slurp Fffrr, heerlijk zeg. Wie heeft deze soep gemaakt? Jouw mama of jouw grootmama?'
'Mijn moeder, want mijn grootmoeder is hier gevangen gezet.' De soldaat kijkt verschrikt.
De jongen luistert naar de vogelenstem in zijn hoofd. Die vertelt hem over de leugens van de toverkruiden en het mensenvlees.

‘Ze hebben haar meegenomen omdat zij dachten dat zij toverkruiden en mensenvlees in haar potten had gedaan. Maar daar is niets van waar. Zij heeft altijd potten soep staan en heerlijke groenten. Mijn grootje is geen heks maar een goede kokkin. Wie haar soepje eet wordt nooit ziek.’

‘Maar jongen, dat moet de koning weten. Staan er nog hele potten soep in haar afgebrande huisje? Breng mij morgen alle potten die afgedekt zijn. Ik geef aan de koning door, dat die potten onderzocht moeten worden.’

‘Dank u wel meneer! Ik hoop dat zij snel thuis komt, zij is zo lief!’

‘Goed vriend, tot morgen! Voordat jij wegrent, hoe is jouw naam?’

‘Ik heet Jonas meneer, tot ziens!’

‘Nette jongen,’ lispelt de soldaat.

De lege soeppot hopst op en neer en giechelt: ‘ha, ha, ik loop je strakjes achterna.’

Het duurt een tijd eer de soldaat afgelost is. Hij denkt niet meer aan de soep en ook niet aan het gesprek met de koning. Hij heeft wat anders aan zijn hoofd.

Hij is vrij en hoeft voorlopig niet op de kasteelkerker te letten. Eindelijk mag hij naar zijn vrouw en kinderen.

De soeppot staat te giechelen tussen hoge grassprietten.

‘Hoi, hoi, hoi, nu gaan wij eindelijk naar de koning, dan zie ik lekker eens zijn woning. Ik ben heel erg blij, want mijn bazin is strakjes vrij.’

Zonder dat de soldaat het ziet, hobbelt de soeppot achter hem aan het kasteel uit. De arme soeppot krijgt pijn in zijn buikje.

Hij hobbelt nu al een geruime tijd achter de soldaat aan. Hij weet niet dat de soldaat naar huis toe gaat. In de verte staat een stal waar paarden in staan.

Die staan daar om verhuurd te worden.

De soldaat wil daar een paard huren. Hij is dan sneller thuis. Hij geeft de eigenaar wat geld uit zijn buidel en springt dan op het paard.

De soeppot hobbelt nog hem nog even achterna, maar geeft het dan hijgend op.

‘O nee, ha, ha, dat is pech.

Nu rijdt die soldaat in ene weg.

Ik ga maar op mijn huisje aan.

Ik wil voorlopig niet meer naar buiten gaan.

De arme vrolijke soeppot struikelt onderweg over een kei en dan is zijn leven voorbij.

HOOFDSTUK 5 DE VERKLEURDE PLUIM.

'De soeppot is nog steeds niet teruggekeerd,
Hopelijk is hij ongedeerd.
Waar blijft hij nou.

Kom nou gauw,' jammert de koekoek.
Hij wacht de hele nacht boven in een boom.

's Morgens vliegt hij op het dak van het heksenhuisje. De soeppot is nergens te zien. De koekoek vraagt zich af wat er met hem gebeurd kan zijn. Hij wil een ander plan bedenken om zijn bazinnetje te redden. Uit het groene trommeltje haalt hij de verkleurde veer en vliegt ermee naar het huis van Jonas. Daar tikt hij op het raam. Jonas

slaapt en hoort de stem van de koekoek in zijn hoofd niet, hij hoort ook geen getik op het raam. Het zit de koekoek niet mee.

Hij is erg teleurgesteld en laat zich als een houten koekoek op het raamkozijn vallen.

Na een tijdje ziet moeder de houten koekoek op haar vensterbank liggen. 'Nou moe? Ik dacht dat Jonas die had weggebracht.' Ze loopt naar buiten en haalt de houten koekoek binnen. 'Ach,' zegt zij: 'wat een mooi pluimpje steekt er uit zijn bekje, dat droeg hij eertijds niet.'

Net als zij het pluimpje wil pakken, verandert de houten koekoek in een levend vogeltje. Zij gilt zo hard dat Jonas daar wakker van schrikt. 'Moeder, moeder wat is er?' 'Jij naarling, je had dat behekste beest weg moeten brengen. Waarom ben jij zo ongehoorzaam?' 'Dat heb ik ook gedaan, hij is uit zijn doen. Zijn bazinnetje is gevangen, hij wil haar redden. 'Kijk, hij heeft de verkleurde veer in zijn snavel. Ik moet hem vast helpen. Hij praat moeder, in mijn hoofd hoor ik zijn stemmetje.' 'Jij moet naar de chirurgijn(zo heette een dokter vroeger) jongen en snel ook!' 'Ik ga hem helpen,' meldt Jonas vastbesloten. Hij kijkt naar de vloer als teken dat hij zijn moeder niet durft aan te kijken. Dan rent hij de deur uit gevolgd door de koekoek. 'Vanavond staat er geen bord voor jou op tafel!' schreeuwt zijn moeder hem na.

'Ik had jou eerder met deze pluim willen sturen.
Dan hoeft het vrouwtje niets meer te verduren.
Jij moet met deze veer
naar het kasteel zoals weleer.
Als jij daar wordt binnen gelaten.
Hoef jij niets anders te doen dan praten.
Zorg dat het oude vrouwtje dit pluimpje krijgt
en dat aan haar kleding rijgt.'

'Beschermt dat haar dan? Kan zij er wat mee?'

'Door die pluim ontzien zij haar.
Kijk, ik leg hem voor jou klaar.
Hij is van goud en niemand die dat ziet.
Zijn toverkracht kennen zij niet.'

‘Geef hier, die breng ik meteen naar jouw vrouwtje. Moet ik ook een soeppot meenemen? Ik geloof dat het beter is, dan kan ik daarmee de soldaat overhalen. Hij is overigens best aardig, maar ik weet niet of hij mij in de kerker zal laten. Eerst ga ik de soep halen, daar smult hij van.’
De vogel geeft de verkleurde pluim aan Jonas en die rent er snel mee naar het heksenhuisje.

‘Ik heb mijn oude kleding aan,’ schrikt Jonas als hij bij de kasteelpoort aankomt. Gelukkig kennen de wachters hem en zien zij ook een soeppot.

‘Loop maar door,’ grinniken zij.

Jonas schrikt als hij een vreemde soldaat bij de ijzeren deur voor de kerker aantreft.

Hij houdt zich moedig en reikt de soldaat de soeppot aan.

‘Waar is mijn vriend?’ vraagt Jonas aan de soldaat.

‘Die is vrij, was deze soep dan voor hem bedoeld?’

‘Eigenlijk wel, drinkt u het maar gerust op, weggooien is verspilling.’

‘Jij eerst, misschien is dit heksensoep, daar trap ik niet in.’

‘Best, ik lust graag soep, mijn moeder maakt lekkere soep. De allerbeste soep maakt mijn grootje.

Helaas zit zij opgesloten, want ze dachten dat zij mensenvlees in haar soeppotten had. Belachelijk, wie lust er nou mensenvlees, ha, ha,’ grinnikt Jonas.

‘Ja, drink nou maar wat van die soep, ik wil eerst weten of die geschikt is.’

‘U denkt toch niet dat ik in een kikker verander of erger, dat ik mezelf vergiftig.’

Jonas neemt een flinke slok, meteen wordt hij vrolijk, hij begint te lachen.

‘Ja, ja geef maar hier, jij lacht mij uit hè jongen?’

Als de soep op is lachen zij beiden.
Jonas laat de soldaat het verkleurde pluimpje zien.
'Kijk meneer, ziet u dit veertje? Weet u misschien welke vogel dit verloren heeft?'
'Vogels verliezen vaak hun veren, dan ruien zij.
'Laat maar zien jongen, ik heb veel vogels gezien.'
De soldaat kijkt naar het veertje. '
Het is wel een kleurrijk pluimpje. Nee ik weet het echt niet. Het zou uit de nek van een mannetjes eend kunnen zijn of van een pauw. Wat moet je ermee, gooi toch weg jongen!
'Dit is mijn gelukspluimpje, ik wil het aan mijn grootje geven.'
'Ach jongen, er bestaan geen geluksamuletten, laat staan geluksveren. Geluk is dat wat je kunt maken... en breken.'
'Ik geloof er wel in, toe... mag ik alstublieft naar mijn grootje en haar dit gelukspluimpje brengen?
Zij is zielig en zo alleen, zij is geen heks.
Zij is de allerliefste grootmoeder in de wereld.'
'Nee, dat is de mijne. Goed, voor één keer vriend, zeg het tegen niemand anders krijg ik er last mee.'
Het ijzeren hek kreunt als het geopend wordt.
De soldaat roept naar beneden: 'opdracht van de koning, bezoek voor een onschuldige oude dame!
Een andere soldaat roept terug: 'voor wie dan? Hier zijn alleen maar heksen!'
'Vooruit joch, voordat ik mij bedenk. Je moet de trap af, om de hoek staat een bewaker. Zeg hem hoe jouw grootje eruit ziet.'
Jonas is zenuwachtig, hij heeft dat vreemde grootmoedertje nog nooit gezien.
Met trillende benen loopt hij de stenen trap af.
'Koekoek zeg mij snel, hoe kan ik grootmoedertje herkennen?'

HOOFDSTUK 6. IN DE KERKER.

'Koekoek, haar jurk is groen
van effen katoen
zij heeft een puntige kromme neus.
Zij heeft oren als van een reus.
Haar hoofd is in het midden kaal,
daarom draagt zij haar groene shawl. (sjaal)

'Zo, dus jij komt voor een onschuldige dame.
Hoe komt het dan, dat zij nog steeds hier zit?'
vraagt de bewaker in de kerker.

'Dat komt omdat de koning nog met een onderzoek
 bezig is. Als alle soeppotten onderzocht zijn, wordt
 zij vrijgelaten.'

'Ben jij de vriend van die soldaat, die soms heerlijke
soep krijgt?'

'Ja, mijn moeder maakt heerlijke soep, maar mijn
grootje kan het beter dan zij. Helaas zit zij nu hier.
Mag ik haar bezoeken? Ik wil haar mijn gelukspluim
geven.'

De bewaker doet deur voor deur open. Jonas ziet
geen enkele vrouw die zijn grootje kan zijn.

'De laatste deur vriend,' lacht de bewaker.

Hij ontgrendelt de laatste deur. Jonas stapt binnen
om beter te kunnen zien. Door de ramen komt flauw
licht binnen vallen.

'Hier zit ze ook niet! Waar is zij dan?'

'Daar is een andere trap,' zegt de bewaker: 'die gaat
nog lager. Ze zal wel helemaal beneden zijn.

Wacht, ik pak een toorts dan kun jij beter zien.'

Zijn ene hand houdt Jonas stevig vast en zijn
andere hand draagt de toorts.

Zij lopen voorzichtig de smalle stenen trap af.
'Grootmoe! Mag ik uw gekke kale hoofd zien en uw grote oren!' schreeuwt Jonas ineens als zij in het begin van een lange donkere gang staan.
'Nou, nou, jij bent aardig' voor jouw grootje,' reageert de bewaker geschrokken: 'zo behandel je geen ouderen!'
'U heeft een gekke groene katoenen jurk aan!' krijst hij nog harder.
'Je hoeft niet zo te krijsen, ik ben niet doof!'
De bewaker kijkt ietwat geïrriteerd. 'Kaal zei je? Grote oren? Die zal mooi zijn, ha, ha!' Weer worden alle deuren stuk voor stuk ontgrendeld.
Gelukkig heeft de oude heks het kinderstemmetje gehoord en doet haar shawl af.
Als de bewaker de kerkerdeur opendoet staat zij er achter.
'Jongen,' zegt zij 'wat ben ik blij dat jij hier bent.'
Zij tilt Jonas op.
'Ik heb mijn geluksveer meegebracht, grootmoe.'
'Ach, lieverd hij lijkt van goud.'
'Nee grootmoe, de soldaat boven zegt dat het van een eend of van een pauw is. Rijg deze veer in uw jurk grootmoe. Dan kunt u hem niet verliezen.'
Grootmoe steekt de veer tussen de naad van haar jurk. 'Zo goed?' vraagt ze.
De bewaker staat vlak bij hen en zegt: 'iedereen tevreden? Neem afscheid, zij is toch binnenkort vrij als de soeppotten onderzocht zijn.'
De heks kijkt op en vraagt aan Jonas: 'is de koekoeksklok nog heel?'
'Nee grootmoe, het vogeltje ontbreekt, hij ligt ergens.'
De bewaker duwt grootmoe naar achteren en sluit de kerkerdeur.

‘Een koekoeksklok, die kan ik zo voor een pot soep repareren,’ zegt hij: ‘als jij wilt mag jij hem morgen brengen. Neem dan een hard stukje boomstronk mee, dan maak ik een nieuwe vogel voor haar klok.’
‘De koekoeksklok is verbrand meneer, er is niets van over.’

‘Nou, dan kan ik die soep wel vergeten.’

‘Als ik haar morgen weer mag bezoeken, breng ik u straks een pot soep.’

‘Dat is afgesproken vriend, tot ziens.’

De bewaker leidt Jonas naar het ijzeren buitenhek.

‘Tot straks,’ zegt hij, dan verdwijnt hij weer in het duister.

‘s Middags komt Jonas terug met meer potten soep.

De soldaten smullen ervan. Zij hebben niet in de gaten dat de koekoek stiekem de kerker binnen glipt met glinsterend toverstof. Intussen luisteren de soeppotten wat de soldaten zoal aan elkaar te vertellen hebben.

‘Is die jongen familie van jou?’

‘Nee hij komt soep brengen, hij wil ons zeker paaien om hier te kunnen werken. Aardige jongen! Ik heb beloofd met de koning te praten.’

‘Heb jij dat nog niet gedaan? En het onderzoek dan?’

‘Is dat echt nodig? Deze soep is toch ook goed?’

‘Laten we straks de potten halen, dan proeven we die ook!’

Na een tijdje komt de koekoek door het ijzeren hek naar buiten. Hij hipt naar de lege soeppotten die op de grond staan.

Hij fluistert met de soeppotten, dan vliegt hij snel naar het heksenhuisje terug.

‘Floep,’ alles ligt er weer troosteloos bij.

Het nieuwe huisje bestaat niet meer, alles is zwartgeblakerd van het vuur. Op de grond ligt de verbrandde koekoeksklok, het deurtje ligt los op de grond. In een hoek staan soeppotten, zij zien er smoezelig uit. De soeppotten zijn vol soep.

Soep dat Jonas gemaakt had.

Er is ook toverstof in gedaan om het lekkerder te maken en er vrolijk van te worden.

In de verte klinkt hoefgetrappel. Drie soldaten komen de potten halen. Net als zij de potten hebben gepakt, ziet één van de soldaten de koekoeksklok.

Hij zegt: ‘ze is daar gek op. Ik repareer hem voor haar. Dat heeft dat arme mens wel verdiend.

Mannen, zien jullie daar die mooie dikke tak, ik heb mijn handen vol. Wil één van jullie die tak oprapen, ik kan daar een koekoek uitsnijden.’ ‘Hebbes, laten wij nu maar gaan, het zal mij benieuwen wat zij in die potten heeft bewaard.’

HOOFDSTUK 7. HET ONDERZOEK VAN DE KONING.

De zon is bijna onder als de soldaten in het kasteel terugkeren.

Eén van de soldaten loopt naar de wachters die voor de vertrekken van de koning staan.

‘Kunt u voor mij vragen of ik de Koning mag spreken?’

‘Ik zal de lakei roepen.’

Nog geen twee tellen later staat de lakei voor de soldaat, hij vraagt: ‘is het belangrijk, is er oorlog?’

‘Het is erg belangrijk, ik wil met de Koning spreken!’

‘Goed ik zal vragen of de Koning u ontvangen wil.’

De soldaat wordt binnengelaten, hij buigt diep voor zijn Koning.

De Koning heft zijn hand op als teken dat de soldaat rechtop mag staan en zijn verhaal mag vertellen.

‘Sire, beneden in uw kerkers zitten onschuldige vrouwen vast. U moet daadwerkelijk onderzoeken of dat terecht is. De meeste zijn geen heksen maar gewoon vrouwen die de beste kruiden gebruiken om hun eten lekkerder maken.

Zij gebruiken ook kruiden om wonden te genezen.

Ondertussen zijn hun huizen platgebrand en hebben zij niets meer. Als het waar is wat men beweerd zit er in deze potten geen mensenvlees of heksenkruiden maar heerlijke groentesoep.’

‘Maak er één open en ruik eraan,’ gebiedt de koning. De soldaat maakt een pot open en ruikt aan de inhoud. ‘Tjonge, tjonge,’ hij inhaleert diep boven de soeppot. ‘Ik zou er zo van eten!’ ‘Laat mij,’ zegt de Koning. De Koning ruikt ook aan de soeppot, hij steekt zijn vinger erin en likt eraan.

‘Dit is gewoon groentesoep,’ zegt de Koning: ‘er is geen vlees in gedaan!’
Hij schenkt een beetje in zijn theekopje. Nu neemt hij een flinke slok. ‘Geweldig, van wie is deze soep!’
‘Ze zit opgesloten Sire, zij zit in de onderste kerker in het donker!’
‘Dat kan toch niet! Ik heb opdracht gegeven om echte heksen te vangen!
Zij die echt toveren!
Je weet wel, van acra badabra.’
De Koning zwaait wild met zijn armen in de lucht.
‘Volgens mij kan geen van die vrouwen toveren, Sire.’
‘Laten wij dat dan onmiddellijk onderzoeken.’
De Koning snelt zijn vertrek uit en gebiedt iedere soldaat een toorts mee te nemen.
‘Laat de vrouwen allemaal naar het plein komen!
Jullie moeten met de toortsen om hen heen staan.
We hebben dan genoeg licht om al hun toverkunsten te zien.’
Op het binnenplein wordt een zetel neergezet zodat de Koning zelf kan kijken of er echte heksen bij zijn.

Al gauw staan alle vrouwen op het binnenplein.
Zij zijn bang, zij weten niet wat hen te wachten staat. Het toverstof dat de koekoek heeft meegebracht plakt aan hun kleding en begint langzaam te werken.
Het is toverstof dat iedereen blij maakt, dus ook alle vrouwen.
De Koning klapt in zijn handen als teken dat iedereen stil moet zijn.

Hij heeft snel een smoes verzonnen om de echte heksen meteen op te sporen.

‘Vrouwen opgelet! Ik heb hier een soeppot staan, wie deze soeppot vult met kruiden mag gaan.’

De vrouwen dragen geen kruiden bij zich en kunnen ook niets tevoorschijn toveren.

Zij worden apart gezet. Op laatst is er niemand meer over, alle vrouwen staan bij elkaar.

Hij probeert het nog een keer.

‘Jullie moeten nu boven de soeppot ‘acra badabra’ zeggen, dan kan ik zien of er iets invalt.’

De vrouwen moeten één voor één boven de soeppot acra badabra zeggen en hun handen hoog heffen. Zij moeten er allemaal om lachen, want er gebeurt helemaal niets.

De Koning gaat in hun midden staan, hij zegt: ‘het spijt mij, ik weet niet hoe ik mij uit moet drukken. Jullie zijn allemaal vrij. Ik laat timmerlieden jullie huizen opbouwen, ik zal alles vergoeden.

Als jullie willen, mogen jullie in mijn kasteel logeren, jullie familie is ook welkom.’

De Koning staat op, hij wil net naar binnengaan, als hij zich bedenkt.

Hij loopt op de soldaat af die hem de soeppotten had gebracht, hij vraagt: ‘waar is die vrouw?’

‘Daar, Sire!,’ de soldaat wijst de heks aan.

De Koning loopt op haar af en zegt: ‘u kunt een toverachtig soepje maken, kunt u niet voor mij gaan koken?’ ‘Ach nee, ik ben te oud, maar ik wil u wel elke avond een soepje laten brengen.’

‘Nee, u moet het in mijn keuken koken, zodat mijn koks ervan kunnen leren.’ ‘Goed,’ zegt de heks.

HOOFDSTUK 8 DE KOEKOEK EN DE LEPELAAR.

Het huisje van heks wordt als eerste herbouwd en de gerepareerde klok wordt opgehangen. Eenmaal thuis treurt de arme heks dag na dag om haar Lepelaar.

'Koekoek,' huilt zij: 'ik mis mijn lepelaar. Het is hier zo stil. Waarom heb ik geen toverkracht genoeg om hem hierheen te toveren.'

'Koekoek, ach arm vrouwtje bent u zo ontgaan?

Dan zal ik hem snel zoeken gaan.'

De koekoek vliegt het bos in en gaat op bovenin de hoogste boom zitten. Hij kijkt om zich heen.

In de verte ziet hij een plas. In die plas ziet hij eenden zwemmen.

'Misschien zit hij daar verscholen tussen het riet.

Misschien vond hij de andere lepelaars niet.'

Als hij wat dichterbij komt ziet hij dat het geen eenden zijn die in de plas zwemmen, maar lepelaars die in het water rondlopen. Hij strijkt er op ééntje neer.

'Ben jij onze lepelaar?

Je ziet er anders uit, wat raar.'

'Ik ken jou niet, ga van mij af,' gilt de lepelaar verschrikt.

'Gelukkig heb ik nog toverstof,

daarmee maak ik al jullie veren dof.'

De koekoek vliegt nu naar de andere vogels.

Op iedere vogel laat hij één korreltje toverstof
vallen. Geen enkele lepelaar kleurt dof.
Zij behouden allemaal hun glanzende veren.
Geen van hen is de troetelvogel van de heks.
De koekoek vliegt omhoog, hoger dan de hoogste
boom, hij ontdekt in de verte een moeras.

‘Hoe krijg ik het voor elkaar.
Volgens mij loopt daar de lepelaar.’
Hij vliegt eropaf en strijkt neer op een tak die door
het water heen en weer deint.

‘Ik zie hier een bekende staan,
ik vraag hem om mee naar huis te gaan.’
Hij vraagt de lepelaar mee terug te gaan.
Jammer genoeg ziet de lepelaar dat nog niet zitten.
Hij wil eerst andere soortgenoten vinden.

‘Ik vraag je toch om mee te gaan
Onderweg heb ik vele lepelaars zien staan.’
‘Zoals ik?’ vraagt de lepelaar.

‘Zoals jij bestaat geen één.
Kom we gaan er onmiddellijk heen.’

Zij vliegen beiden naar de grote waterplas.
Wat is de lepelaar blij als hij de andere lepelaars
ontmoet. In hun midden staat een prachtig vrouwtje.
De lepelaar is meteen verliefd.
Hij streelt haar met zijn lange snavel achter haar
kop en zij vind hem meteen heel lief.
De koekoek gooit wat toverstof over het vrouwtje.
Hij heeft geen geduld en wil niet wachten tot zij
bereidt zijn mee te gaan.

Enige tijd later vliegen drie vogels naar de vijver bij het heksenhuisje.

Toevallig kijkt de heks uit haar vensterruit.

Zij waggelt zo snel mogelijk naar de vijver om de lepelaars te bekijken.

Zou het haar eigen lieve lepelaar zijn, die daar met zijn vrouwtje in het water staat?

‘Ben jij het lieve goudpluim?’ schreeuwt zij met haar krakende stem. De vogel wappert met zijn witte vleugels. Dan komt hij het water uit.

‘Dag mama, ik was niet ver van jouw huisje.

Ik wilde snel weer thuiskomen, maar zag jouw huisje niet meer. Ik was zo verdrietig, ik dacht dat jij ergens anders was gaan wonen. Ik was helemaal alleen.’

‘Nu niet meer lieve jongen, ik zie ook dat jij een vriendin hebt.’

‘Ik ben naar haar toegebracht door die aardige bruine vogel.’

‘Die aardige bruine vogel is onze betoverde houten vogel uit de koekoeksklok. Het is maar goed dat ik hem indertijd betoverd heb, want hij heeft vele goede dingen gedaan. Hij heeft jammer genoeg geen huis meer. Hij kan niet terug in de koekoeksklok, want er is een nieuwe vogel in gemonteerd.’

‘Pluk dan een gouden pluim uit mijn verenpak en koop daar een nieuwe klok voor.’

Hij spreidt zijn vleugels maar er is geen gouden veer meer te bekennen.’

‘Ha, ha,’ lacht de heks, ik heb jouw pluimpje niet nodig.

‘Kijk,’ zegt zij en laat de naad van haar jurk zien:

‘wat zeg jij hiervan?’

‘Maar... dat is een gouden pluimpje!’

‘Dat is jouw pluim! Hij is alleen nog een beetje verkleurd. Nog even geduld en dit pluimpje straalt weer als weleer.’

De lepelaar loopt de vijver in en speurt de bodem af naar lekkere hapjes, zijn vriendinnetje doet precies hetzelfde.

De koekoek zit op de regenton hij pruttelt:

‘heb ik geen klok meer, ik zit te gapen!

Waar moet ik dan vannacht in slapen?’

Hij houdt gelukkig op tijd zijn snavel want dichtbij klinkt hoefgetrappel. Het zijn de soldaten van de Koning, zij zijn al snel bij het heksenhuisje.

Drie soldaten springen van hun paarden en lopen het heksenhuisje binnen.

‘Opdracht van de Koning, hij wil onmiddellijk soep voor zijn gasten.’

‘Hoeveel gasten heeft de Koning?’ vraagt de heks vermoeid. Zij heeft eigenlijk geen zin om soep te maken.

‘Het zijn er achtentwintig, kunt u meteen meekomen, de koks wachten op u.’

‘Zeg maar tegen de koks dat zij geduld moeten hebben, ik ben ziek,’ jukt de heks: ‘ik kom iets later.’

De soldaten springen op hun paarden en rijden weg, in de hoop dat de soep niet lang op zich laat wachten.

In ruil voor een nieuwe klok,
zorg ik voor een goede kok,’ zegt de koekoek.
De heks kijkt opgelucht. ‘Dat zou verschrikkelijk aardig van jou zijn, hoe doe jij dat dan? Hoef ik dan nooit meer voor de Koning te koken?’

HOOFDSTUK9 JONAS KRIJGT TOVERKRACHT.

De koekoek vliegt naar het huisje waar Jonas woont. Hij gaat op de vensterbank zitten en roept aldoor: 'koekoek, koekoek!'

Jonas doet het raam open en hoort het stemmetje van de koekoek.

'Ik praat niet langer in jouw hoofd
Als jij me nu direct beloofd
Een goede heksenleerling te zijn
Want toveren is best fijn.

Het laatste toverstof strooi ik over jou uit.

Zodat jij kunt toveren beste guit.

Van nu af aan zul jij voor de Koning moeten zorgen.

Je begint hedenmorgen.

Doe jouw mooie kleding aan.

Zodat wij meteen kunnen gaan.

Jonas kleedt zich snel aan en komt naar buiten.

De koekoek vliegt naar het kasteel en Jonas holt achter hem aan.

Hij wordt snel binnengelaten en naar de keuken gebracht.

'Waar is dat oude vrouwtje?' vragen de koks: 'en waarom heb jij jouw vogel meegenomen?'

'Luisteren jullie eens, mijn grootmoeder is erg oud.

Zij heeft nu wat rust nodig. Maken jullie jezelf geen zorgen, want ik kook de beste soep. Mijn vogel doet jullie niets, hij gaat gewoon ergens zitten.'

De handen van Jonas zijn betoverd door het toverstof van de gouden pluim. Zij pakken alles wat nodig is en snijden alle groenten en kruiden heel fijn.

Jonas kijkt goed wat zijn handen doen, want eens zal hij zonder het toverstof soep moeten maken. Binnen een ogenblik pruttelt de soep in een grote ketel. Het ruikt heerlijk in de keuken.

‘Is de soep klaar?’ vraagt de lakei van de Koning. ‘Ja,’ zegt Jonas: ‘ik schenk alles in grote soeppotten. De gasten van de Koning zullen wel trek hebben.’

Jonas is klaar in de keuken en wil net naar huis gaan als hij op de gang de Koning tegenkomt. ‘Geweldig jongen, heb jij die soep gemaakt? Hier heb je wat gouden munten. Kom je morgen weer? Neem jouw grootmoeder mee, ik wil een tuinfeestje vieren.’

De volgende dag haalt Jonas grootmoedertje, de koekoek en de lepelaar.

Onderweg vertelt hij grootmoedertje over het toverstof.

Dan haalt zij de gouden pluim van de lepelaar uit de naad van haar jurk. Zij zegt: ‘hier is de gouden pluim. Wees er zuinig op. Vanaf vandaag kun jij toveren met dezelfde kracht als die van de koekoek. Laat nooit aan iemand zien dat jij dat kunt.’

Jonas kijkt heel dankbaar.

Als de koning een feest geeft in de kasteeltuin, worden Jonas en grootmoedertje flink verwend. Grootmoedertje krijgt een nieuwe koekoeksklok en Jonas mag voortaan voor de Koning koken voor flink wat goudstukken.

Zijn moeder is erg trots op hem.

Als het feest voorbij is geeft de heks de nieuwe koekoeksklok aan Jonas.

‘Haal het vogeltje eruit, want de koekoek wil een plekje hebben om te rusten.’

De koekoek vliegt bovenop de klok en verandert meteen in een houten vogeltje.

Jonas sloopt het vogeltje uit de koekoeksklok en zet dan voorzichtig de houten koekoek ervoor in de plaats.

‘Goed zo,’ zegt de heks: ‘je hebt een vriend voor het leven. Ik ga naar huis jongen, succes!’

‘Mag ik u af en toe bezoeken?’ vraagt Jonas.

‘Goed jongen tot kijk.’

EINDE.

